

Vanliga förkortningar

av Åke Lundström, 1967

De olika förkortningsmetoderna är antika och har förmedlats till oss via de medeltida skrivarna.

1) Första bokstaven i orden/orden ('sigler', eg singulae litterae):

I legennamn:

A = Aulus

App = Appius

C = Gaius

Cn = Gnaeus

D = Decimus

L = Lucius

M = Marcus

M' = Manius

P = Publius

Q = Quintus

Ser = Servius

S(ex) = Sextus

Sp = Spurius

T = Titus

Ti(b) = Tiberius

a u c = ab urbe condita

a Chr n = ante Christum natum

SC = Senatus Consultum

a d VIII Kal Iul = ante diem octavum Kalendas Iulias (24 juni)

SPQR = Senatus PopulusQue Romanus

DM = Diis Manibus (de avlidnas andar)

PP = Pater Patriae

PM = Pontifex Maximus

f = filius

ff = filii

p = pagina

pp = paginae

I latinska brev:

SD = salutem dicit

SDP = salutem dicit plurimam

SVBEEV = si vales, bene est, ego valeo

CVV = cura, ut valeas

I engelskan:

am = ante meridiem

pm = post meridiem **AD** = Anno Domini

ie = id est (utläses 'that is')

eg = exempli gratia (utläses 'for example')

£ = libra (pound)

s = solidus (shilling)

d = denarius (penny)

I svenskan:

eo = ex officio (å tjänstens vägnar)

NB = nota bene (märk väl)

NN = nomen nescio

PM = pro memoria

PS = post scriptum

VDM = verbi divini magister (dvs präst)

2) De första bokstäverna i på varandra följande stavelser:

cf = confer (jämför)
lb = libra (skålpund; i eng: 'pound')
sq = **sequens**
MS = manuscript
hs = handskrift

3) Den första delen av ett ord (suspension):

pag = pagina
etc = et cetera
scil = scilicet (utläses i eng 'namely')
ib(id) = ibídem
pass = passim (överallt, här och där)
cos = consul; **co** = consules
Aug = Augustus
Caes = Caesar
imp = imperator
tr p = tribunicia potestate

4) Första och sista eller flera av ett ords konsonanter: (kontraktion)

nr/n:r/n:o = numero
n:is = numeris
s:a = summa
c:a = circa
s:r = senior
j:r = junior
hr = herr
hrr = herrar
dr = doktor
jmf/jfr = jämför
tfn = telefon
K. maj:t
Ltd = limited (AB, aktiebolag)

I medeltida handskrifter förekommer s k nomina sacra:

ds = deus
dns = dominus
S:t = sankt
mia = misericordia
eccla = ecclesia
sps = spiritus
KC = (Kyrios)
IHS = (Iesus), ofta tolkat Iesus Hominum Salvator
XRC = (Christos), jfr eng X-mas = Christmas (Kristi mässa)

5) Stenografiska tecken:

% = procent
§ = paragraf (bildat av bokstaven S, förkortning av 'sectio')
& = et (bildat genom ligatur)